

SZÁSZVÁROS ÉS VIDÉKE

TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Előfizetési árak:
 Egész évre — — — 8 kor. | Negyed évre — — — 2 kor.
 Fél évre — — — 4 " | Egyes szám ára — — 16 fill.
 Nyilttér soronként 30 fillér.

Laptulajdonos és felelős szerkesztő: **Ifj. Szántó Károly.**
 Kiadóhivatal: **Szászvárosi Könyvnyomda R.-t.**
 —————
 Megjelenik minden vasárnap.

A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőséghez, a pénzküldemények és hirdetések a kiadóhivatalhoz küldendők. Kéziratok nem adatnak vissza.
 Hirdetések árszabály szerint, többszöri hirdetésnél árkedvezmény.

A határ.

Ma-holnap beköszönt a szép tavasz, a levegő enyhe lesz, a határ kivirul, kizöldül, a bársonyos zöld pázsitok tarkálló virágjain pillangók játszadoznak s a derűs, illatos, napsugaras tavaszi légben pedig daloló pacsirta éneke mellett lázas serénységgel, az idegek telmegfeszítésével indul meg a tavaszi mezei munka.

Eke, kapa, ásó, borona előkerülnek téli szállásaikból, de vajjon akad-e elég dolgozó kéz ezen eszközökhöz? Lesz-e aki a szántást, vetést, ültetést, ásást, kapálást, irtást, gyomlálást, kaszálást, stb., stb. elvégezze? ... Lesz, mert kell, hogy legyen!

Azonban ahhoz, hogy legyen elég munkáskéz, munkaerő, feltétlenül szükséges, hogy a magas kormány erre vonatkozó rendeleteit végrehajtó hatóságok, hivatalok, közegek kimélettel nem ismerő szigorúsággal járjanak el a föld megművelése körül tapasztalt mulasztásokkal szemben. Éber figyelemmel kell kísérni minden hadisegélyben részesülőt, — s ha kell — a segély megvonásával kell büntetni a földjeiket hanyagul, vagy egyáltalában nem művelő családokat.

Meg kell értetni a néppel, hogy ezt a rettenetes világháborút csak úgy csinálhatjuk végig s fejezhetjük be győzelemmel, ha dicső katonáinkhoz hasonlóan mi, itthonmaradottak szintén olyan odaadással, áldozatkészséggel és hazafisággal látunk neki annak a munkának, mely a fegyverrel küzdő katonáinknak, hadseregeinknek kifogástalan élelmezését, felszerelését kell hogy eredményezze.

A háboru sorsa nemcsak a véres frontokon, hanem a békés, csendes szántóföldjeinken, mezőinken és kertjeinkben dől el s éppen ezért nemcsak a hatóságoknak, hanem a nép társadalmi vezetőinek is teljes odaadással kell odahatnia, hogy megműveletlenül, bevetetlenül egy talpalatnyi föld se maradjon.

A falvak népét a papok, a tanítók, a jegyzők s más intelligens egyének, akikre a nép hallgat, kell, hogy felvilágosítsák, kioktassák a földek megművelésének fontosságairól. Asszonyokat, leányokat, serdültebb gyermekeket

mind-mind reá lehet és reá kell szorítani a mezei és kerti munkára, ha azt akarjuk, hogy a háborút mielőbb és teljes győzelmünkkel befejezzük.

Senki se restelje az illetékes hatóság tudomására hozni szomszédja hanyagságát, lustaságát. Bünt követ el az, aki elnézi és eltűri, hogy szomszédja, barátja, ismerőse csupán kényelemszeretből műveletlenül, bevetetlenül hagyja szántóföldjét, rétyjét, kertjét stb.

Igyekezzünk mindenből többet termelni mint tavaly s főleg arra ügyeljünk, hogy a különben dolgozni tudó kezek teljes odaadással, megértéssel, szorgalommal vegyenek részt a frontmögötti vértelen háboru eme nagy offenzívájában.

A pénzzel túltömött zsebű földművelő falusi nép s különösen a még hadisegélyben is részesülő asszonyhad éppen azért, mert nincs ráutalva, nem szívesen megy munkába másnak, sőt maga részére is csak a legszükségesebbek elvégzésére szeret szoritkozni. Ott, ahol ilyen tünetek tömegesen jelentkeznek, a legszigorubb eljárást kell foganatosítani s akkor meglesz az eredmény.

Azt, hogy zugolódás, panasz kél nyomába a szigorúságnak, nem kell bánni, azt, hogy — ha kell — erőszakkal kényszerítik a népet földjének megművelésére, nem kell szégyenleni. A főcél, a végcél: a háboru mielőbbi győzelmes befejezése. Ebben pedig nagy része volt, van és lesz a megművelendő határnak, amely ha kopáron marad nagy csapást mérve közös mindnyájunkra!

Ifj. Szántó Károly.

A vámhitel-feltételek súlyosbitása.

Mint ismeretes, az osztrák és magyar kormány a háboru elején a vám- és mellékilletékek és az ezekkel beszedendő fogyasztási adók, engedélyilletékek, vám- és fogyasztási adópótlékok hitelezésének lehetőségét megszüntette. A kereskedelmi és ipari érdekeltség felzudulására a külkereskedelmi forgalmat e nagyon megnehezítő intézkedést négy hónappal később hatályon kívül helyezték és a pénzügyminiszternek erről szóló rendelete mindössze azt a megszorítást tartalmazta, hogy a vámhitel engedélyezését nem bizta az egyes vámhivatalokra, hanem magának tartotta fenn.

Az osztrák pénzügyminiszter most rendeletet adott ki a vámilletékek hitelezési feltételeinek újabb megnehezítésére és azonos ren-

deletet ad ki pár nap múlva a magyar pénzügyminiszter is. 1906. előtt a vámhitel kamatmentes volt, 1906. óta a hitelezett összeg után, mely félév lejártával befizetendő, 2% kamat jár.

Az új rendelet a kamat százalékát 2¹/₂, 3, illetve 3¹/₂%-ra emeli és nem elégszik meg a hitelezett vámilletékekről szóló vámváltóknak kezésekkel való aláírásával, hanem effektív biztosítékot kíván, amelynek nagysága, illetve biztossága dönti el a kamat százalékát. Ha az egész vámösszeg biztosítékául letesz a fél óvadékképes értékpapirokat vagy jelzáloggal biztosítja az összeget, a kamat 2¹/₂%. Ha csak az összeg 30%-a erejéig tesz le a fél biztosítékot, még pedig óvadékképes állampapirokat, akkor a kamat 3%, ha pedig e 30% erejéig nem állampapirt, hanem jelzálogleveleket vagy községi kötvényeket helyez a fél letétbe, a kamat 3¹/₂%. Ez a kamatláb a mai bankkamatláb fennállásának idejére van tervezve, ha valamikor a jegybank kamatlába emelkednék, a vámhitel kamatszázaléka is megfelelő mértékben emelkedni fog.

A Magyarországon évenként hitelezni szokott vámösszeg körülbelül 20 millió K-ára rug, Ausztriában körülbelül 200 millió K-ára.

Rendkívüli megyei közgyűlés.

M. hó 25-én Déván vármegyei rendkívüli közgyűlés volt. A legaktuálisabb pont a hólyagos himlő elfojtásának kérdése volt. A h. alispán a közíg. biz. felhívására a tiszti főorvossal együtt Lindzsina és Lupény községekben a felnőttek kényszerujraoltását elrendelte a közgyűlés utólagos jóváhagyása reményében. A h. alispán most a jóváhagyást kérte és egyidejűleg előterjesztést tett arra is, hogy a petrozsényi járás mindazon községeiben, melyekben hólyagos himlő megbetegedések fordulnak elő, a kötelező ujraoltást elrendelhesse. Meskó Aladár dr. főorvos a járványra való tekintettel az állandó választmány kiegészítését kéri. A községi ügyek, költségek, zárszámadások gyorsan tárgyalattak le. Következett Cs. Lázár László indítványa, mely azt célozta, hogy a vásárbajrás szenvedélyére és a gör. kel. felekezetek nagyszámu ünnepeire való tekintettel irjon fel a törvényhatóság a kormányhoz, hogy csak egy hetivásár tartassék és keresse meg az egyházi főhatóságokat, hogy a kisebb jelentőségű ünnepeket vasárnapra tegye át. Az állandó választmány azt javasolja, hogy a törvényhatóság ne éljen felirati jogával, mert egyik kérdés szerzett jogokba ütközik, a másik az egyházi autonómiát érinti. Többek hozzászólása után a közgyűlés az állandó választmány indítványát fogadta el. Végül Apáthy Árpád dr. és társai indítványa tárgyalatott, mely azt kívánja, hogy a vármegye közigazdasági, ipari és kulturális intézményei érdekében a legmesszebbmenő tevékenység fejtesék ki. A közgyűlés minden hozzászólás nélkül magáévá tette az indítványt és utasította az alispánt, hogy a vármegye közigazdasági, ipari, kereskedelmi, hadi, közlekedésügyi, szoci-

ális és altruisztikus érdekeit érintő minden létesítményt kísérjen állandóan éber figyelemmel, az ilyen célu, már megindult mozgalmat támogassa, előforduló esetekben, saját hatáskörében tegyen meg minden lehető a vármegye érdekeinek előmozdítására s utólag tegyen jelentést a közgyűlésnek. Ezzel az alig másfél óráig tartó közgyűlés véget ért.

NAPI HIREK.

Tavaszbredés.

Jövendő évek zengő tavaszának
Enyhe sugári már derengenek:
Poklot-felivott szörny-arculatával
Zugva fut előlök a fergeteg.
Lánccsörrenés, robaj kél a nyomába':
Az ujhodásnak szelid mosolyára
Ég s föld boldogságot sugárzanak...
A börtön — rom s csak emléke marad!

Pergőtűzi, kietlen éjszakákon
Véresre sebzé vállunk' a keresztt,
S vonszoltuk egyre örvénylő csapáson:
Isten csodája, miként birtuk ezt!
De partot értünk... S hol a tengereknek
Zúgó hajjai rendre töredeznek,
Égbenyuló hegyeknek bércsein
Sziklaszilárdan állnak véreink!

Onnan tüzeni szívők dobbanása:
„Édes hazám, tavaszod ébredés!...
Fegyvereinknek szörnyű villanása
Örök békére segít tégedet.
Bár pokloknek vad védelmi csatája
Imitt-amott még fegyverünket várja,
A láng lohad már s csak üszök marad,
Nem lobban újra s nem ad sugarat!...”

Óh, jőjj, óh, jőjj, tavasz, örök békéddel,
Nyiljon minden göröngyön egy virág:
Illattal, fénnel, magyar dicsőséggel,
Nevünkkel teljék meg e nagy világ.
Kik millióknak adtunk szabadságot,
De minket egyre üldözött az átok,
Legyünk már végre mi is szabadok:
Örök békéért küzdő magyarok!

Kosztolánszky István.

— **Carmen Sylva Erzsébet román anyakirályné meghalt.** Királyné, aki költő volt, romantikus regények írója és minden asszonyi és anyai erények mintaképe: Carmen Sylva örökre lehunyta szelid szemét. Carmen Sylva... még látjuk finom kötésű és finom szövésű regényeit, miket anyáink olvastak áhitatos tisztelettel merengő délutánokon; egyszerű arcképeit az ifjuság bájával, majd a munkában muló élet komolyságával; a világ egyik legideálisabb és legnépszerűbb asszonya volt, neve és lelke rokon a mi szent Erzsébetünkével. Talán ezért is van, hogy hamar követte fejedelmi férjét az örök hervadásba; a román erdőknél fakadnak a tavaszi rügyek és az erdei ének elhallgatott. Nemes és igaz királyasszony mult el benne, nekünk is nagy szomorúságunkra, mert érző szívében meleg szimpátia volt a magyarság iránt.

— **Mindennel és mindenben takarékoskodjunk, mert nem tudhatjuk, hogy a háború meddig tart s mennyire vesszi igénybe meglévő készleteinket!**

— **Kitüntetések a 64-ik gy.-ezredben.** A király a harctéren tanúsított vitéz magatartásért Kolomyjczuk Sándor századost, ezredsegédtisztet ismételt legfelsőbb dicséző elismerésben (ezüst „Signum-laudis”) részesítette, továbbá Höger Béla hadnagyot „Signum-laudis“-sal, Antoni Brunó tart. hadapródot és Zsukán László tiszthelyettest az I-ső osztályú ezüst vitézségi éremmel, Neumann János és Gokesch Mihály őrmestereket a koronás ezüsti érdemkeresztrel a vitézségi érem szalagján, Szelistyán Miklós gyalogost már másodizben a II. oszt. vitézségi ezüstéremmel és Popa Sándor őrvezetőt a bronz vitézségi éremmel tüntette ki. Ezenkívül 4 közlegény I-ső oszt. ezüst, 7 közlegény II. oszt. ezüst és 14 közlegény pedig a bronz vitézségi érmet kapta.

— **Előléptetés.** A király Dénes Lajos tart. honvédhadnagyot, vajdahunyadi rendőrkapitányt tart. főhadnaggyá nevezte ki. Bódi Miklós várm. irodasegédtsízt pedig hadapróddá lépett elő.

— **Esküvő.** Heller Antal a 71. gy.-ezred zenekarának karmestere f. hó 1-én tartotta esküvőjét Sklenarik Hedvig urleánnyal. Gratulálunk!

— **Adakozzunk a „Vörös-Kereszt” egyület részére.**

— **Halálozás.** Losonci Bánffy Ernő báró, az erdélyi ref. egyházkerület főgondnoka, az Erdélyi Gazdasági Egyület elnöke m. hó 17-én 66 éves korában meghalt Kolozsvárt. Az elhunyt főúr Erdély közéletének kimagasló alakja volt.

— **Közgyűlés.** A „Szászvárosi Takarékpénztár Rt.” m. hó 27-én (vasárnap) tartotta meg évi rendes közgyűlését Dósa Dénes ig.-elnök elnöklété mellett. A tárgysorozatban fontosabb ügyek nem szerepeltek s így a közgyűlés csakis az 1915-ik üzletévének 40914 K 04 fill.-nyi tisztajövedelem felosztása felett hozott határozatot, kimondván, hogy elfogadja az igazgatóságnak erre vonatkozó javaslatait. A 43 éve fennálló pénztárat osztatékul részvényenként 22 K-át fizet ez évben.

— **A vitézségi érem díjai.** Hazai Samu honvédelmi miniszter leiratot intézett a törvényhatóságokhoz a vitézségi érmek tulajdonosainak érdekében. A honvédelmi miniszter rendelete szerint a vitézségi érmekkel havi pótdíjak járnak. Az arany vitézségi érem után havi 30 K, az I. oszt. ezüst vitézségi érem tulajdonosának havi 15 K, a II. oszt. ezüst vitézségi érem után 7-50 K jár. Most fölhívják a vitézségi érem tulajdonosokat, akik már nem tartoznak a hadsereghez, hogy akik a katonai nyilvántartásban nincsenek, azok folyamodjanak a díjak odaitéléseért, még akkor is, ha az eredeti határozmányok szerint a pótdíjra igényük nem volt. A folyamodványok a pontos lakcim feltüntetésével és a vitézségi érem adományozást igazoló okmányokkal főszerelve az illetékes honvéd vagy cs. és kir. katonai parancsnoksághoz kell benyújtani.

— **Levél az orosz fogságból.** Dr. Székely Ferenc szászvárosi ügyvéd, tart. honvéd-főhadnagy, aki Przemysl védelmében esett orosz fogságba, jelenleg Krasnojarskban (Sziberia) van s onnan irt helyben lakó szüleinek f. év január 15-iki dátummal. Többek között írja, hogy ott a tavasz, nyár és ősz együtt 3 hónapig tart s már októberben beköszöntött a rideg kemény tél. A nyár alatt összesen 4 fecskét s néhány verebet s varjút látott. 9 hónapi fogsága alatt összesen 3 levelező-lapot kapott meg, aminek persze, hogy nagyon örvendett. Sorai honvágjáról, szülőinek s övéinek szeretetéről tanuskodnak.

— **Leveszik a csákórol a sasokat.** A prágai „Bohemia” írja, hogy a közös hadügy-miniszterium elrendelte minden fegyvernemben a csákók préselt tombak-sasának eltávolítását, minthogy annak nagy a réztartalma. Egyidejűleg az osztrák honvédelmi miniszterium a parádés csákóra a kétféjű sas helyett az osztrák és magyar közös cimert fogja alkalmazni. A közös hadsereg intézményeinek és parancsnokságainak hivatalos pecsétjeit, a

melyeken eddig a kétféjű sas volt, kicserélik a közös cimeres uj pecséttel. A kicserélés már megkezdődött.

— **Uj fogyasztási szövetkezet.** Petrozsényből jelentik, hogy ott m. hó 20-án „Petrozsényi fogyasztási szövetkezet” címmel szövetkezet alakult, mely a „Hangyá”-ba tagként belépett. Alaptőkéje egyelőre 10.000 korona. Régen érzett hiányt pótol, a közönség szívesen fogadja alakulását. A 20 K-ás üzletrészek nagy keresletnek örvendenek. Kezdeményezője Buday János róm. kath. főesperes.

— **Elárvelt kertek.** „Az Ujság”-hoz egyik előfizetője a következő sorokat intézte: A mult év nyarán és őszén alkalmam volt néhány megyénk területét bejárni. Mély elkésredéssel kellett tapasztalnom, hogy nemcsak magyar, románlakta községekben, de tisztán német falvakban is a házakhoz tartozó kertek teljesen parlag állapotban voltak. Laboda, gaz, tövis és árvacsalan verte föl mindeniket s mint földisz, a bürök emelkedett ki legmagasabban fehér virágzó száraival. Pedig hát a 400—800 négyszögöl területű kert, ha szorgosan megművelik, 4—5 tagu családot igen szépen ellát mindenféle nyári és őszi zöldségekkel. Kérdésemre mindenütt a választ kaptam, hogy az itthonmaradt asszony-nép pénzsegélye révén jobb módba jutva, nem igen törődik otthona büszkeségével, a kerttel. Ezen a bajon gyökeresen kell segíteni. Nemsokára beáll a kertti munkaidő. Piacaink konganak az ürességtől s a hozzáértők már előre jelzik, hogy az idén a zöldsézeléklék olyan árakat érnek el, a minőkről nekünk fogalmunk se lehet. Ajánlatos lenne a kertjűkkel nem törődő asszonyokat hadisegélyűk esetleges megvonásával kényszeríteni munkára, vagy pedig olyan szorgalmas, munkás családoknak kiosztani a parlagon maradt kerteket, kik ezekben a rettenetes időkben nem a kényelemszeretetet tartják életcélnek. A megyei közgazdaság igen könnyen rendezhetné ezt a fontos, a középosztály élelmézését veszélyeztető ügyet. Utasítani kellene az előjáróságokat, hogy esetről-esetre magvakat osszanak ki a nép között s ügyeljenek arra, hogy e magvak a földbe jussanak. Kilectizedrészből termékenyek a kertti földek, csak szorgalom és munka kell hozzá, hogy bőséges termést adjanak: ezt a munkát pedig az asszonyok is könnyen végezhetik.

— **A III-ik hadikölcsön kötvényei.** A „Szászvárosi Takarékpénztár Rt.” ezuton is közli az érdekeltekkel, hogy a jegyzett III-ik hadikölcsön kötvények megjöttek s azok az elismervények s a vételár hátralékos részletének lefizetése ellenében a hivatalos órák alatt kikapathatók.

— **A második erdélyi sinpár.** A Máv. aradi üzletvezetősége lázasan dolgozik a Szajol—Arad—Piski állomások között építendő második sinpár tervezetén, sőt ennek a nagyforgalmu vonalnak Békéscsaba és Máriaradna állomások közötti szakaszán az építkezés már annyira előrehaladt, hogy a forgalmat a legközelebbi jövőben ez állomások között két vágányon fogják lebonyolítani. A Szajol és Békéscsaba állomások közötti vonalrészben a tervezési munkálatok a mult év végén nyertek befejezést és az elkészített tervek alapján a kereskedelmi miniszter február 8-ikára rendelte el e vonalrész közigazgatási bejárását, melyen a kereskedelmi miniszterium részéről Fináczy Béla miniszteri osztálytanácsos, a földművelésügyi miniszterium részéről pedig Bodóky Kálmán műszaki tanácsos vett részt. Talán nem sokáig tart már, hogy a második vágány idáig is eljűt.

— **Simon Judit — a helybeli moziban.** Vasárnap (márc. 5-én) kerül Szászvároson is előadásra „Simon Judit” című 5 felvonásos dráma, amely Kiss József híres balladájából meríti tárgyát. Ez a moziujdonság mindenütt nagy sikert aratott. Felhívjuk a közönség figyelmét erre az irodalmi értékű drámára.

— **Vasuti szerencsétlenség.** Ungvári Mártonné piskitelepi varrónőt Piskin a vonat elgázolta. Mire a dévai kórházba szállították, meghalt.

— **Katonatisztek az egyetemen.** Beöthy Zsolt dr. rektor legutóbb közzétett hirdetésében megjelöli azokat a módokat, miképp iratkozhatnak be tényleges állományú rokkant katonatisztek, katonai tisztviselők és tisztjelöltek a tudományegyetem jogi, orvosi és bölcsészeti fakultásaira és a gyógyszerészeti tanfolyamra. Mindazok a magyar honos tiszt, katonai tisztviselő és tisztjelöltek, akik a közös hadsereg, haditengerészet, honvédség vagy csendőrség tényleges állományához a VIII. rangosztályig bezárólag tartoznak és a jelen háboruban rokkantá váltak, érettségi bizonyítvány nélkül beiratkozhatnak rendes hallgatók gyanánt a tudományegyetem bármelyik világi karán, ugyancsak fölveendő a gyógyszerészeti tanfolyamra. Az illetőnek igazolnia kell egyrészt, hogy tényleges állományba vétele előtt sikerrel végezte valamelyik katonai intézetben a megfelelő tanfolyamokat avagy valamely nyilvános középiskola VIII. osztályát; másrészt, hogy őt a katonai hatóság a jelen háború során beállott testi fogyatékossága miatt mint tényleges szolgálatra alkalmatlant rokkantállományba helyezte. A kérvény szeptember 1—12-ikéig, illetve a II. félévben január 7—18-ikéig ahhoz a dékáni hivatalhoz nyújtandó be, amely karra fölvetelét kéri a folyamodó; a gyógyszerészeti pályára lépés esetén a kérvény a vallás- és közoktatásügyi miniszternél nyújtandó be. E kérvényhez csatolandó: 1. anyakönyvi kivonat, 2. a végzett tanfolyamoknak tüzetes felsorolása kapcsán a legutóljára nyert bizonyítvány, 3. a legutolsó katonai kinevezési okirat, 4. az illetékes katonai hatóságnak a rokkantságot igazoló bizonylata. Azt is kell igazolni, hogy a folyamodó ellen katonai büntető és becsületbírósi eljárás nincs folyamatban. — A kérvények legkésőbb három évvel ezelő nyújtandó be attól a naptól számítva, melyet a király a háború befejezéséül megállapít. A tanulmányok legkésőbb az engedély elnyerését közvetlenül követő tanévben megkezdendők. Aki tandíjmentességet óhajt igénybe venni, igazolni kell, hogy megélhetés tekintetében kizárólag katonai nyugdíjmentéseire és sebesülési pótdíjaira van utalva. Olyan hallgatók részére, akik valamely katonai akadémiát sikerrel elvégezték, avagy egyetemen vagy főiskolán hallgatott rendkívüli féléveket felmutatni képesek és egyidejűleg kielégítő mérvű ismereteiket igazolják, a közoktatásügyi miniszter az előírt tanulmányi időt leszállíthatja, avagy egyes tárgyak hallgatását elengedheti. A tanulmányi idő leszállítása azoknál, akik a katonai akadémiát érettségi vizsgálat alapján végezték, két félévre, másoknál csak egy félévre terjedhet ki. A gyógyszerészeti pályára fölvetett hallgatóknál csak a gyakornoki és segédi idő szállítható le egy-egy évvel. A magyar honos nem tényleges tiszt, katonai tisztviselőnek és tisztjelölteknek, akik a jelen háboruban rokkantá váltak és rokkantságuk következtében korábbi polgári foglalkozásukat folytatni nem képesek, a közoktatásügyi miniszter esetről-esetre szintén megadhatja azt a kedvezményt, hogy beiratkozzanak a kérdéses fakultásokra. Azok a boszniai és hercegovinai tartományi illetőségű egyének, akik nem osztrák állampolgárok, a magyar honosokkal azonos elbánásban részesülnek.

— **Értesítés.** Tisztelettel értesitem a n. é. hölgyközönséget, hogy Eisenmenger Jozefin kisasszony eltávoztása óta — mint az ő tanítványa és 10 éven át segítőtársa — Sörház utca 8. sz. alatti lakásomon önálló kalapüzletet nyitottam, melyet a megszokott szelvényekben óhajtók vezetni. A nagyérdemű hölgyközönség szíves pártfogását kéri, tisztelettel Bárb Ilona.

— **A három hónapi szabadság.** A honvédelmi miniszter felhatalmazta a honvédelmi kerületi parancsnokságokat, hogy közgazdasági érdekből önálló mezőgazdáknak, nagybirtokosoknak, mezőgazdasági szövetkezetek tisztviselőinek, mezőgazdasági kovácsoknak és bognároknak, udvarbíróknak, munkavezetők-

nek, erdőgazdáknak, fatermelőknek s ezek üzemvezetőinek, felügyelőinek, gépészeti személyzetének, molnároknak, halászoknak és kádároknak méltánylást érdemlő esetekben 3 hónapi szabadságot engedélyezhessenek.

— **Tábori postai csomagforgalom korlátozása.** További intézkedésig a 9, 16, 34, 45, 46, 49, 95, 99, 103, 140, 151, 168, 170, 187, 190, 210, 211, 227, 228, 229, 230, 233, 234, 260, 261, 264, 265, 266, 300, 307, 308, 315, 316, 317, 319, 331, 336, 337, 338, 339 és 341 számú tábori (hadtáp)-postákhoz, valamint a német császári II. hadsereghez beosztott magyar és osztrák katonai személyek részére nem lehet magáncsomagot küldeni.

— **Koszorumegváltás.** Szokoly Elek facsádi postamester ur és neje néhai dr. Kristóf Györgyné szül. Bartha Irmuska sirjára szánt koszorumegváltás címén 40 K-át adományozott jótékony célra. Az összeget a hadiárvek országos segélyalapjára juttatuk s midőn ehelyütt nyugtázzuk, hálás köszönetet mondunk a nemes lelkű adományozóknak. Szerk.

— **Értesítés.** Van szerencsém az igen tisztelt közönséget értesíteni, hogy e hó 1-én fodrász-üzletemet újlag kinyitottam s azért kérem továbbra is szíves pártfogásukat. Kiváló tisztelettel W e n e t t a M. fodrász.

— **Tartalékos katonák nőülése.** Az igazságügyi és honvédelmi miniszterekkel egyetértésben értesítette a belügyminiszter a törvényhatóságok első tisztviselőit, hogy azok a katonai személyek, akiknek a védtörvény szerinti rendes tényleges szolgálati kötelezettsége már letelt, akik azonban a háború miatt tényleg a tartalékba át nem helyeztetek, hanem továbbra is a tényleges szolgálatban visszatartattak, a nőülés szempontjából ugyanoly elbírálás alá vonandók, mint a tényleges szolgálatra bevonult tartalékosok, vagyis nőülésükhöz a katonai hatóság engedélyére nincs szükségük.

— **A hadbavonult kereskedő vagy iparos adósságaiért a feleség nem felelős.** A mostani háborús állapotok alatt sűrűn fordulnak elő oly esetek, hogy a hitelezők a hadbavonult kereskedők vagy iparosok ellen fennálló követeléseiket az üzletet ideiglenesen vezető feleséggel szemben igyekeznek érvényesíteni. Ebben a kérdésben most a budapesti kir. ítélőtábla 1916. január hó 6-án 18180/2—1916. sz. alatt ítéletet hozott, amelyben kimondta, hogy a hadbavonult férj adósságaiért a feleség nem felel, mert az asszony az 1908. LVII. t.-c. értelmében nem tekinthető üzletátvevőnek, aki tudvalevően e törvény szerint elődjének üzleti tartozásaiért felel, amennyiben azokról tudott vagy tudhatott volna. A fenförgő konkrét esetben az iparos hadbavonult és bezárta üzletét, a feleség azonban később kinyitotta és tovább vezette a boltot. Az egyik hitelező értesülvén erről a változásról, peresítette követelését és az elsőbíró jogerősen marasztalta is az asszonyt. Az iparos felesége perújítással élt és bebizonyította, hogy iparendélyt nem váltott, hanem csupán férje iparendélye alapján folytatta az üzletet és a cégábrá is a férj nevére szólott, az üzlet átvétele tekintetében pedig vele szerződést nem kötött. A tábla az itt felsoroltak figyelembevételével kimondta, hogy a jelen esetben nem alkalmazható az üzletátruházási törvény és az asszonyt nem lehet kötelezni a férj adósságainak kifizetésére.

— **Kik vezetnek a szövetkezeteket?** A „Hangya“ legutóbb publikált évi jelentése egyúttal először közöl részletes statisztikát arról, hogy azok, akik a Hangya 1300 fiókjának vezetésében résztvesznek, minő foglalkozási körökhöz tartoznak. A Hangya-szövetkezetek élén álló elnökök közül: lelkész 404, tanító 170, földmives 350, középbirtokos 76, nagybirtokos 21, községi jegyző 88, iparos 20, szolgabíró 9, főispán 2, községi hivatalnok 6, állami hivatalnok 6. Pénztárnoki tisztelet tölt be 109 lelkész, 87 tanító, 20 községi jegyző. A könyvelők között van 164 lelkész, 587 tanító, 57 községi jegyző.

— **A denaturált iparsó árának megállapítása az 1916. évre.** A tiszta iparsó ára az 1916. évre 100 métermázsán alóli mennyiségben métermázsánként 2.57 K, a tisztátalan iparsóé pedig 2.17 K. 100 métermázsá vagy nagyobb mennyiségű tiszta iparsó ára 2.20 K, a tisztátalan iparsóé 1.80 K a szigetkamrai és marosújvári denaturált telepeken való átvétel esetén.

— **Állatvédő találmányra pályázat.** A bécsi állatvédő egyesületnek Gerold Róza urnő 1907-ben 5000 K-át hagyományozott arra a célra, hogy ez összeggel egy olyan gyakorlati értékű találmány szerzője jutalmaztassék, mely találmány illetőleg szerkezet módot nyújt arra, hogy a kantárral rángatott zablával gyakorolt lókinzás az állatvédelem érdekének megfelelő, más emberséges számmal segélyével megszüntethető legyen. A bécsi állatvédő egyesület most megújítja a pályázat hirdetését azzal, hogy a pályázók találmányaik leírását rajzzal vagy mintával küldjék be.

— **A legöregebb altiszt.** Tudvalevő, hogy a monarchia hadseregében altisztból nem lehet tiszt, még a legfényesebb haditettek árán sem és a mostani háborúban is azért szervezték az ugynevezett tiszthelyettesi állást, hogy ezzel, mint az elérhető legmagasabb rangfokozattal jutalmazták altisztjeink hősiességét. Csak a legfelső hadur kivételes kegyelme teheti meg, hogy egy vitéz altisztet, mint hadnagyot küldjön nyugdíjba. Ez is csak egy esetben, még pedig most történt meg, Hummel Vendel 3. vadász zászlóaljbeli törzsvadászszal (örmester), aki különben hadseregünk legöregebb altisztje volt. 1866-ban lépett be önként a hadseregbe; beosztották a 12. ulánus ezred 6. századába és itt előbb a bosnyák hadjáratot, majd 12 év múlva a délkeleti lázadás leverését vitézül harcolta végig. Az okkupáció után mint zászlóaljkerülő került a 3. vadász zászlóaljhoz és itt volt a mozgósításig. A háború elején 69 évével önként a harctérre indult, egész sereg ütközetben derekasan megállta helyét és a grodeki csatában az arany vitézségi érmet is kiérdemelte. Most kórházban fekszik és ott látogatta meg a trónörökös, aki tudatta vele, hogy ő felsége hadnaggyá nevezte ki és úgy küldi nyugdíjba. Az arany kardbojtot egyik hadsereg csapatparancsnoka adta át Hummel Vendelnek.

— **Irodista leány kerestetik.** Róna Jenő szászvárosi fényképész irodájába felvétetik egy ügyes leány. Ajánlkozni írásban vagy szóban lehet Róna Jenő fényképésznel Szászváros, Vásár-utca.

— **A kender- és a lenmagért fizetendő árak.** A kender- és lenmag legmagasabb ára meg van állapítva, de az idevonatkozó rendelkezésben a földmivelésügyi miniszter felhatalmazást nyert arra, hogy kiváló vetőmagokra nézve magasabb árakat engedélyezhessen. Hivatalos uton közlik most, hogy a földmivelésügyi miniszter ezen felhatalmazás alapján utasította a Haditermény Részvénytársaságot arra, hogy a vetőmagul alkalmas kender- és lenmagért folyó évi március 15-ig a megállapított legmagasabb árnál magasabb árakat fizethessen. A Haditermény Részvénytársaság által fizetendő ár a mag származása és minősége szerint különböző s a kendermagnál egész 115 K-áig, a lenmagnál pedig 95 K-áig emelkedik s a beküldendő minta alapján a magyar királyi kender és lentermelési szakintézet fogja esetről-esetre megállapítani a mag származása és minőségére való tekintettel az azért fizetendő árat. Mindenki tehát, akinél kender- vagy lenmagkészlet van s azt ezen magasabb áron óhajtja értékesíteni, ezt a minta beküldése mellett a Haditermény Részvénytársaságnál haladéktalanul jelentse be s ha a mag a követelményeknek megfelel, e társaság azért magasabb árat fogja megfizetni.

— **A kis címer az új pénzekben.** A hivatalos lap közli a pénzügyminiszter rendeletét, mellyel a pénzdarabokon az újonnan megállapított kis címer használatát kötelezővé teszi. A rendelet szerint mindazoknak a magyar veretű koronaértékű pénzdarabok verésénél, amelyeken a magyar szent korona országainak egyesített címere a címertartó anyagokkal látható, ezentúl a magyar szent korona országainak az 1915. évi október 10-én kelt legfelsőbb kézírattal megállapított új címere fog alkalmaztatni. Az osztrák veretű érmeknél, amelyeken a császári sas látható, jövőre az osztrák tartományok új kis címere fog alkalmazást nyerni.

— **Olcsóbb a tojás.** Az enyhe időjárásnak egyik következménye, hogy a tyukok tojástermelése rohamosan megindult, ennek következtében a spekulációra felhalmozott készletek is piacra kerültek és e kettős kölcsönös jelenség a tojás árának rohamos csökkenését okozta. Végre egy kis könnyebbedés a közéletmezés terén. Ámde ennek az örvendetes jelenségnek mi messzebbre terjedő hatásait is látjuk. A korai tojástermeléssel ugyanis kapcsolatos lesz a korai kotlás és korai keltezés lehetősége. Hogy pedig a nagylömegekben korán nevelt csirke mit jelent ma közéletmezésünkben, azt magyarázni teljesen fölösleges.

— **Küldjünk katonáinknak alsó melegruhát, látsövet, thermos üvegeket, teát, konyakot, likőrt, dohányt, csokoládét, caces-t.** — Az adományokat köszönettel fogadja s a hadtáparancsnoksághoz juttatja a honvédelmi miniszterium Hadsegélyző hivatala Budapest, IV., Váci-utca 38.

— **„Hirdetés — az üzlet lelke.”** Bizony már számos esetben bizonyult, hogy a reklám, a hirdetés az üzletvilágnak első rendű eszköze ahoz, hogy cégét és árucikkét közzismertte és kedveltte tegye. Ma bizony a „jó bornak” is kell cégér, különben nehezen akadnak reá a vevők. Külföldön milliókat költenek hirdetésekre, nálunk fölösleges kiadásnak tartják a hirdetést. Az állandó hirdetésnek óriási előnyeit nagyon jól ismerik — külföldön s ezért van az, hogy annyi külföldi hirdetés és áru özönlik be országunkba.

— **Mükedvelői fényképészeti kiállítás.** Kolozsvárról írja tudósítónk, hogy ott az Erdélyi Pártfogó-Egyesület Hölgybizottsága a létesítendő „Hadiárva Leány-Otthon” javára nagyszabású mükedvelői fényképészeti kiállítást rendez az Iparmúzeum helyiségeiben. A kiállítás megnyitása március 19-én lesz s azon az amatőr-fotografusok képei (tájkép, harctéri és genre-képek) kerülnek bemutatásra. A rendező-bizottság elnöke báró Jósika Marianne (Kolozsvár, Malom-u. 3. Iparmúzeum), aki az érdeklődőknek a részletes felvilágosítást készséggel megadja.

— **Hol szokott Ön borotválkozni?!** *Theil Ede fodrász-termében* (Szászváros, Főtér), ahol higienikus, gyors és pontos kiszolgálás van.

— **Hadibélyeggyűjtés az iskolában.** Dr. Jankovich Béla vallás- és közoktatásügyi miniszter a Hadsegélyző Hivatal felkérésére elrendelte, hogy a hivatalos hatósága alá tartozó minden foku és jellegű tanintézetben a tanuló ifjuság gyűjtse a a postai hadibélyegeket, mert értékesítéséből a Hadsegélyző Hivatal újabb és jelentékenyebb ígérkező összegeket vehet be. A körrendeletet a miniszter az egyházi hatóságokhoz is áttette azzal a kérelemmel, hogy a cél hazafias fontosságára való tekintettel saját hatáskörükben is hasonló intézkedéseket fogadjon.

A „SZÁSZVÁROS ÉS VIDÉKE” hetilap előfizetési ára:

Egész évre — — — 8 kor.
Fél évre — — — 4 kor.
Negyed évre — — 2 kor.
Egyes szám ára — — 16 fill.

HIRDETÉSEK árszabály szerint. NYILTTÉR soronként 30 fillér.

Sz. 80/1916. végreh.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy az algyógyi kir. járásbírósnak 1915. évi 2443 számú végzése következtében dr. Szegő Henrik ügyvéd által képviselt Borza Nikulae javára 60 K s jár. erejéig 1916. évi január hó 20-án fogatosított kielégítési végrehajtás után le- és felülfoglalt és 1000 K-ra becsült következő ingóságok, u. m.: piros-tarka ökör, tulok, nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek az algyógyi kir. járásbírósnak 1916. évi Pk. 246/2 számú végzése folytán 60 K tökétkövetelés, ennek 1913. évi április hó 1-ső napjától járó 50% kamatai, 1/8% váltódíj és eddig összesen — K — fill.-ben bíróság már megállapított költségek erejéig Bokaj községben, végrehajtást szenvedő lakásán leendő megtartására 1916. évi március hó 15-ik napjának d. e. 11 órája határidőül kintüzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérők szükség esetén becsáron alul is elfognak adatni.

Amennyiben az árverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglalták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1908. évi XLI. t.-c. 20. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Algyógy, 1916. évi február hó 25-én.

Ruszuly Imre,
kir. bír. végrehajtó.

242

Sz. 138/1916. végreh.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy az algyógyi kir. járásbírósnak 1914. évi Sp. II. 188/2 számú végzése következtében dr. Szegő Henrik ügyvéd által képviselt Reiszner Dávid javára 61 K s jár. erejéig 1916. évi január hó 6-án fogatosított kielégítési végrehajtás után le- és felülfoglalt és 1530 K-ra becsült következő ingóságok, u. m.: juh, kecske, stb. nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek az algyógyi kir. járásbírósnak 1916. évi Pk. 126/1 számú végzése folytán 61 K tökétkövetelés, ennek 1913. évi szeptember hó 1-ső napjától járó 80% kamatai, 1/8% váltódíj és eddig összesen — K — fill.-ben bíróság már megállapított költségek erejéig Bakonya községben, adósok lakásán leendő eszközzésére 1916. évi március hó 14-ik napjának d. e. 10 órája határidőül kintüzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérők szükség esetén becsáron alul is elfognak adatni.

Amennyiben az árverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglalták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1908. évi XLI. t.-c. 20. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Algyógy, 1916. évi február hó 25-én.

Ruszuly Imre,
kir. bír. végrehajtó.

243

Nincs többé húshiány!

Konzervált

tengeri hal

csont és szálka nélkül, tiszta színhús, melyből a legizletesebb ételek készíthetők, ára

kilonként 2 K 40 fillér.

Hereshedőknek, nagyobb vevőknek megfelelő engedmény

Szállítja:

Ábrahám Albert

ügynöksége HÁTSZEG. **

206 8—10

Zongora-órákat osztogat **Tóth Adrienne** Szászváros, Sörház-utca 9. szám. 237 1—3

Lószerszám, egy lóra, keveset használt, nikkkelkulcsos, eladó. **Margitai Károly** Algyógy. 241 1—3

Algyógyon levő **mészáros-üzlet** berendezéssel (jégszekrény, jégverem stb.) 1916. július 31-re átadó, illetve eladó. **Felter Herman.** 240 1—3

Kiadó lakás! Szászvároson, Sörház-utca 11. sz. a. I-ső emeleten 5 szoba, 1 konyha, 1 belépő, pince, 1 mosókonyha, esetleg kert és 1 faskamra kiadó. Értekezhetni: **Schärer Dávid** urral Szászváros, Főtér, (Takarekpénztári épületben). 236 2—3

EGYESÜLT MOZGÓK Szászvároson.

Vasárnap folyó évi március hó 5-én a „KÖZPONTI” szálloda nagytermében két fényes előadást tart cigányzene közreműködésével

SIMON JUDIT

Dráma 5 felv. Kiss József világhírű balladája után.

SZEMÉLYEK:

Simon Judit: Aczél Ilona, a Nemzeti színház tagja.
Simon Judit apja: Rátkai Márton, a Király „ „
Simon zsidó: Somlai Arthur, a Nemzeti „ „
A rabbi: Vágó Béla, a Magyar „ „
A satchen: Sarkadi Aladár. „ „
A ficsúr: Fodor Arthur.

Bakfis-szerelem.

Vigjáték 3 felvonásban. Irta és rendezte Franz Hofer. A főszerepben: Weixler Dorit k. a.

Azonkívül: „A tűzjel” (Cowboy) és egy színes term. Felemelt helyárak!

A hosszú műsor miatt kéretik pontosan megjelenni.

Helyárak délután és este: Páholy 8 K, I. hely 1-50 kor., II. hely 70 fill., III. hely 50 fill. Karzat 50 fill. Számozott helyek!

Jegyek előre válthatók a Lobstein-féle dohánytőzsdében.

Előadás kezdete pont d. u. 5 és este 8¹/₄ órakor.

Szíves pártfogást kér teljes tisztelettel

A vállalat.

Veszek minden mennyiségben egészséges

préslent szénát és szalmát

vaggonba rakva, deszkafedéssel, esetleg saját ponyváimmal fedve, (ab) feladási állomások.

Veszek továbbá egészséges

tengericsutkát, tengeriszárat, diórönköt, tűzifát, vagononkint.

Babot, kölest, lóhere-, lucerna- és kendermagot stb. kisebb tételekben is.

Részletes ajánlatot kér

Deutsch Miksa

244 nagykereskedő DÉVA. 1—4